

Тактичке футроле за пиштоље – стандарди, намене, употреба

Тактичке футроле карактерише посебна израда, а намењене су за уметање, а затим и употребу различите тактичке опреме приликом извођења тактичких радњи у оквиру обуке, односно приликом интервенција.¹⁰ Тако се може говорити о тактичким футролама за резервне оквири пушака, аутомата, пиштоља, тактичким футролама за ношење пиштоља, тактичким футролама за ношење ножева или сечива, средстава везе и слично. Имајући у виду да од модалитета употребе тактичке опреме може зависити и људски живот, посебно ако се говори о тактичким футролама за ношење оружја, јасно је да њиховој изради треба посветити пуну пажњу, узимајући у обзир искуства са терена, а на основу детаљних анализа.

Модели футрола

Службено лице најчешће потеже оружје само када намерава да га заиста употреби. То звучи прилично једноставно, али ситуације у пракси често нису такве. Наиме, употреба оружја некад је и последица лоше процене службеног лица, услед непознавања или неправилног тумачења околности случаја или услед изложености стресу, самим тим и умањене способности расуђивања и томе слично. Са друге стране, постоје, нажалост, и ситуације у којима употреба оружја није ефикасно реализована услед недовољне обучености службеног лица или заказивања опреме, попут самог оружја, односно футроле намењене за његово ношење.

Тактичке футроле за спуштено ношење: „5.11 Glock 17” (лево) и „BLACKHAWK, Serpa Tactical Level 2”. Фото: Милош Јевтић

¹⁰ Поред овог критеријума, у литератури се истиче и стандард усклађености ових футрола са природом тактичких радњи у смислу да конструкција футрола олакшава употребу уметнуте тактичке опреме, јер је, на пример, ергономски добро решена, у складу са биомеханичким покретом човека.

Тактичке футроле за ношење пиштоља треба да обезбеде примарно два стандарда: безбедно ношење оружја¹¹ и сигурно потезање оружја при употреби. Техника и брзина потезања, наравно, у великој мери зависи од увежбаности стрелца, али конструкција футроле треба да буде таква да стрелцу олакша потезање тако што не заклања рукохват оружја, али и тако што га спречава да приступи обарачу пиштоља, док га не извуче из футроле у потпуности. Додатно, поједини произвођачи опремају моделе тактичких футрола и системима који спречавају нежељено повлачење навлаке, тј. репетирање оружја.¹² Безбедно ношење оружја односи се на поуздан систем брављења оружја када се правилно убаца у футролу и блокирања оружја у том положају неким сигурносним механизмом. Са психолошког аспекта овај стандард је веома важан за носиоца оружја, јер му даје одређен ниво самопоуздања и сигурности у опрему, односно омогућава да радње и интервенције изводи пуним капацитетом, без страха да ће му лична опрема заказати.

Тактичке футроле за ношење пиштоља данас се израђују у неколико врста, према критеријуму намене. Разликују се футроле за прикривено ношење и футроле за „откривено”, односно спољашње ношење. Модели за прикривено ношење су, по правилу, компактнији, посебно када је ширина футроле у питању, јер треба да буду неупадљиви приликом ношења испод одевних предмета. Данас се футроле за прикривено ношење израђују за монтирање са спољашње стране тактичког опасача или каиша, а све су популарнији и модели који су намењени за монтирање са унутрашње стране панталона, такође качењем на опасач или каиш. Супротно моделима за прикривено ношење, модели за „откривено” ношење често долазе и у конфигурацији са футролом за резервни оквир, а у пракси се монтирају са спољашње стране опасача или каиша, односно око ноге. У овом случају футрола се додатно утврђује око ноге подесивим каишевима. Такође, приметна је и пракса, актуелна међу припадницима јединица за специјалне намене, односно „контракторима”, да тактичке футроле за ношење пиштоља монтирају и на тактичке или балистичке прслуке које носе приликом извршавања задатака и послова.¹³ Независно од намене, тактичке футроле се израђују или као универзалне¹⁴ или само за тачно одређене моделе за неке категорије наоружања.¹⁵

Данас се купцима нуде модели који се израђују од синтетичких и композитних материјала. Све траженији су модели од композитних материјала, а међу задовољним корисницима најбројнији су припадници јединица за специјалне намене. За њих реномирани произвођачи нуде посебне моделе тактичких футрола, који морају бити изузетно поуздани, а једноставни за употребу. Такође, конструкције ових модела морају бити, поред компати-

¹¹ И у ситуацијама када службено лице носи оружје са метком у цеви.

¹² Као што је случај са тактичким футролама за спуштено ношење пиштоља „BLACKHAWK, Serpa Tactical Level 2”.

¹³ Ова пракса показала се веома практичном приликом извршавања задатака и послова блиске заштите одређеног лица, посебно при обезбеђивању ескорта, када су пратиоци у возилима.

¹⁴ У смислу категорије наоружања, на пример футроле за полуаутоматске пиштоље или футроле за револвере, односно ако су компатибилне са више серија из неке категорије наоружања, на пример за пиштоље „Glock-17”, „Glock-19”.

¹⁵ На пример, футрола за спуштено ношење „Safariland Glock-17”.

билности са конструкцијом неког одређеног модела службеног оружја, компатибилне и са тактичком опремом која се монтира на оружје, попут тактичког светла, или ласерског обележивача циља,¹⁶ што, нажалост, често превиђају и познати произвођачи.¹⁷

Српски пионир

Недавно се у Србији појавила компанија „Horned Viper”, која је окупила тим стручњака, са циљем да српском и страном тржишту понуде висококвалитетне, практичне и оригиналне производе. Компанија је, за сада, специјализована за производњу футрола за ношење пиштоља различитих намена и резервних пиштољских оквира. Ови производи израђени су од квалитетног композитног материјала „kydex”, који компанија увози из САД, заједно са свим осталим елементима – од шrafoва до каишева. Материјали из иностранства добијају форму футрола различитих намена искључиво у Србији, а на основу вишегодишњег искуства српских стручњака који су мотивисани да љубитељима оружја, али и службеним лицима, понуде висококвалитетне, поуздане производе по приступачној цени, а уз доживотну гаранцију! По угледу на произвођаче у иностранству, а на основу богатог искуства, стручњаци своје производе и пројекте у развоју тестирају у реалним условима, на полигонима, а приликом тактичке употребе оружја. Додатно, постојеће конструкције унапређују и на основу сугестија корисника и стручних сарадника, који имају могућност да поручују производе израђене према личним захтевима. Компанија тренутно купцима нуди моделе футрола за спољно и унутрашње прикривено ношење пиштоља¹⁸, као и футроле за тренинг, односно моделе за службену употребу. У фази усавршавања су и модел футроле за потребе такмичара у практичном стрелаштву у категорији полуаутоматских пиштоља 9 mm, као и модел футроле на платформи за ногу за тактичку употребу. Када је реч о футролама за резервне пиштољске оквири, „Horned Viper” за сада нуди футролу за један оквир за унутрашње прикривено ношење, футролу за два оквира за спољашње прикривено ношење, као и футролу за службену употребу за један оквир. У плану је и израда футрола за пушчане оквири система „Калашњиков”, односно амерички „AR”.

Футрола за аустријске моделе „Glock”

Серија аустријских пиштоља је веома популарна међу корисницима у Србији, а веома поузданом показала се и при службеној употреби. Моделима „17” у трећој и четвртој генерацији опремљене су елитне јединице срп-

¹⁶ Тактичка опрема ове врсте монтира се, по правилу, на шину на доњој страни рама пиштоља, испод цеви оружја.

¹⁷ На пример, познате тактичке футроле „BLACKHAWK, Serpa Tactical Level 2” намењене за „Glock-17”, нису компатибилне за ношење овог модела са монтираном тактичком лампом у стандардној верзији ове футроле.

¹⁸ За моделе „CZ-99”, „CZ-998”, „Glock-17”, „Glock-19”, „Glock-22”, „Glock-23”, „Glock-31”, „Glock-32”, „CZ-75 SP-01 Shadow”, у калибру 9x19 mm Parabellum/Luger. Футроле ове намене за све моделе могу се употребити и за спољашње и за унутрашње прикривено ношење једноставном заменом носача футроле.

ске полиције, Специјална антитерористичка јединица – САЈ и специјалистичке чете и ронилачка јединица Жандармерије, као и Војске, Специјална бригада, односно Батаљон војне полиције специјалне намене „Кобре”.

Футрола за модел „Glock-17”. Фото: Horned Viper

Компанија нуди моделе футрола за прикривено унутрашње и спољашње ношење, ознаке „ExDATH”, као и футроле искључиво за унутрашње прикривено ношење, ознака „ССН” и „ExDCСН”. Разлика између ових модела је у дебљини материјала, па се за модел „ССН” користи „kydex” дебљине 1,5 mm (укупне масе 80 g), а за модел „ExDCСН” материјал дебљине 2,4 mm (укупне масе 95 g). Умешношћу конструктора остварена је ширина ових модела од само 8,5 cm, док је, на пример, за моделе „ExDATH” остварена ширина од 12 cm. Још једна предност конструкција футрола јесте да се могу, сходно потребама задатака и послова и/или афинитета корисника, користити и као тактичке футроле заменом носача и качењем на каиш, тактички опасач или на „MOLLE” систем.

Треба поменути да се футроле за оквир, слично као и футроле за пиштоље, заменом носача могу користити и као тактичке футроле. Све футроле за оквире карактерише поуздан подесиви систем ретензије кроз притезање/отпуштање шрафа за ретензију, чиме корисник одређује силу потребну за извлачење оквира. Поменути систем се током тестирања и употребе футрола показао изузетно једноставним и веома поузданим. Фиксираности оквира приликом ношења у футроли доприносе и карактеристике специфичног материјала „kydex”.

Карактеристике материјала „kydex”

Плоче „kydex” представљају изузетно издржљив пластични материјал који се добија из посебне термопластичне мешавине велике механичке снаге. О поузданости овог материјала говори и његова широка примена у изради савремене медицинске опреме, као и у авио-индустрији и модерном грађевинарству. Материјал је веома отпоран на механичке ударце, гребанье и жлебљење, те гарантује дуготрајност производа који се употребљавају у складу са наменом и препорукама произвођача. Изузетне димензионалне стабилности, материјал „kydex” је веома отпоран на атмосферске утицаје и незапаљив је. Поред тога, веома је једноставан за чишћење, а нуди и преко 3500 могућих боја производа, укључујући и металик боју, а занимљиво је и да омогућава 8 типова рељефа и дизајнирање апликација на површини.

Футрола за модел „CZ-75 P-07 Duty”. Фото: Horned Viper

Употреба материјала „kydex” у изради висококвалитетних футрола за ношење оружја и оквира оправдава се чврстоћом материјала, самим тим и форме футроле, малом масом и израженијом модуларношћу. Поред тога, „kydex” футролу је лако прикрити испод одеће, а веома је важно да је трење између материјала и оружја приликом стављања у футролу и извлачења знатно умањено, што се позитивно одражава на дуготрајност и футроле и оружја. Такође, ове футроле не производе звук приликом кретања.

Закључак

Употреба квалитетног материјала „kydex” у изради тактичких футрола тренутно је новитет у свету, а искуства из употребе за сада су углавном позитивна. Од сада ће купци из Србије и региона имати могућност да прате светске трендове, првенствено захваљујући залагању тима српске компаније „Horned Viper”.

*Милош М. Јевтић (Miloš M. Jevtić), уредник сајма specijalne-jedinice.com,
e-mail: info@specijalne-jedinice.com,*

ORCID iD: <http://orcid.org/0000-0002-1305-7618>